

Rapport

Navigeren door de informatie

Een onderzoek naar de informatieverstrekking over de geldigheidsduur van deexamens voor het diploma Schipper Alle Binnenwateren

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) te Rijswijk gegrond

Datum: 16 maart 2015

Rapportnummer: 2015/055

WAT IS ER GEBEURD?

Cor Paulissen¹ wil het diploma Schipper Alle Binnenwateren halen. Voor dit diploma moet een aantal examens worden afgelegd bij de divisie CCV van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR). Ieder afzonderlijk behaald examen blijft maximaal twee jaar geldig. In 2010 slaagt Cor voor zeven examens. Zes van deze examens geven hem recht op het diploma Aspirant Schipper. Het zevende examen; navigatie 2, is geen onderdeel van het diploma Aspirant Schipper, maar wel nodig voor het diploma Schipper Alle Binnenwateren.

Op de website van CCV leest hij ; "het diploma Aspirant Schipper Binnenvaart geeft onbeperkt vrijstelling voor de behaalde schriftelijke examens van het diploma Schipper Binnenvaart".

Mooi, denkt Cor, alle examens die ik gehaald heb en die ik nodig heb voor het diploma Schipper Binnenvaart, blijven dus geldig. Hem rest dan nog één examen; het mondelinge examen navigatie 1. Hij legt dit examen in april 2014 af. Hij slaagt en verwacht dat hij het diploma Schipper Alle Binnenwateren zal krijgen. Tot zijn verbijstering krijgt hij dat niet; hij ontvangt het beperktere diploma Schipper Rivieren, Kanalen en Meren. Wat blijkt; het examen navigatie 2, dat hij in 2010 haalde, heeft zijn geldigheid na twee jaar verloren. Dit examen is wel onderdeel van het diploma Schipper Alle Binnenwateren, maar het is geen onderdeel van het diploma Aspirant Schipper en is dus niet onbeperkt geldig geworden volgens het CBR.

WAT IS DE KLACHT?

Verzoeker klaagt erover dat de tekst op de website van de divisie CCV van het CBR bij hem de verwachting heeft gewekt dat zijn behaalde examen navigatie 2 onbeperkt geldig zou blijven omdat hij het diploma Aspirant Schipper Binnenvaart heeft gehaald.

WAT VINDT HET CBR?

Cor dient zijn klacht eerst bij het CBR in. Het CBR concludeert dat de informatie duidelijk genoeg is. Op de website staat bij het examen navigatie 2 duidelijk dat de uitslag van dit examen maximaal twee jaar geldig is. Alleen de uitslag van de examens die deel uitmaken van het diploma Aspirant Schipper zijn onbeperkt geldig geworden. Omdat hij het examen navigatie 1 heeft gehaald, heeft hij wel het diploma Schipper Rivieren, Kanalen en Meren gehaald. Om het diploma Schipper Alle Binnenwateren te halen, moet Cor opnieuw het examen navigatie 2 doen, want de oude uitslag is niet meer geldig. Het CBR maakt hem er op attent dat de uitslag van het examen navigatie 1 ook na twee jaar niet meer geldig zal zijn.

Tijdens het onderzoek door de ombudsman laat het CBR weten dat er geen onjuiste informatie op de website staat. Met de woorden Schipper Binnenvaart doelt het CBR zowel op het diploma Schipper Alle Binnenvaart als op het diploma Schipper Rivieren, Kanalen en Meren. De tekst houdt in dat een kandidaat is vrijgesteld van de schriftelijke examens die vallen onder het diploma Aspirant Schipper. Dat betekent dus dat het examen navigatie 2, maar ook navigatie 1 niet bij die vrijstellingen horen.

---

¹ Dit is een gefingeerde naam

Het CBR erkent dat het geheel niet bijster overzichtelijk is, maar stelt dat er geen sprake is van onjuistheden. Voor zover het CBR kan nagaan heeft deze informatie ook niet eerder tot vergelijkbare klachten geleid. Het CBR vindt de klacht van Cor ongegrond. Wel biedt het CBR Cor uit coulance aan dat hij het examen navigatie 2 gratis mag doen.

Het CBR moet vasthouden aan de maximale geldigheidsduur van twee jaar voor het examen navigatie 2. Er verandert veel in de binnenvaart door de toegenomen verkeersintensiteit en technologische ontwikkelingen. De kennis die eerder verworven en getoetst is, vervaagt bovendien als iemand deze niet in de praktijk kan brengen als Schipper binnenvaart. Op grond van de wet- en regelgeving is het ook niet mogelijk om de behaalde uitslag van het examen navigatie 2 na twee jaar zijn geldigheid te laten behouden.

Verder laat het CBR weten dat de tekst op de website inmiddels is gewijzigd in het volgende;

"Het diploma Aspirant Schipper is interessant voor kandidaten met onvoldoende vaartijd om het diploma Schipper Alle Binnenwateren (AB) of het diploma Schipper Rivieren, Kanalen en Meren (RKM) te behalen.

Het diploma Aspirant Schipper bestaat uit de volgende examens:

- Kennis schip en Motorkennis
- Kennis vaarwater
- Laden en Lossen
- Reglementen 1
- Reglementen 2
- Veiligheid en Milieu

Slaagt u binnen twee jaar voor deze examens? Dan ontvangt u het diploma Aspirant schipper. U bent dan vrijgesteld voor deze examens en kunt in uw eigen tempo vaartijd opbouwen. Wilt u daarna het diploma Schipper RKM behalen? Dan hoeft u alleen nog te slagen voor het examen Navigatie 1. Gaat u verder voor het diploma Schipper AB? Dan moet u nog slagen voor de examens Navigatie 1 en Navigatie 2. "

WAT VINDT COR?

Cor vindt dat de informatie op de website maar op één manier te lezen is. Er staat dat alle behaalde examens die bij het diploma Schipper Binnenvaart horen onbeperkt geldig worden wanneer je het diploma Aspirant Schipper hebt gehaald. Het examen navigatie 2 is onderdeel van het diploma Schipper Binnenvaart en is daarom ook onbeperkt geldig geworden toen hij het diploma Aspirant Schipper haalde. Omdat dit op de website staat, vindt Cor dat hij ook recht heeft op het diploma Schipper Binnenvaart. Hij vindt het niet redelijk dat hij opnieuw examen moet doen, ook al vergoedt het CBR de kosten.

WAT IS HET OORDEEL VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf. Dit

betekent onder meer dat de informatie op een website juist moet zijn, en dat deze informatie zo moet zijn geformuleerd dat zij maar op één manier uit te leggen is.

De tekst op de website van het CCV was; "het diploma Aspirant Schipper Binnenvaart geeft onbeperkt vrijstelling voor de behaalde schriftelijke examens van het diploma Schipper Binnenvaart". Deze tekst is niet ondubbelzinnig. Cor leest hierin dat de behaalde schriftelijke examens waarvoor na het behalen van het diploma Aspirant Schipper Binnenvaart onbeperkt vrijstelling wordt gegeven de examens zijn van het diploma Schipper Binnenvaart. Het CBR stelt dat met "de behaalde schriftelijke examens" bedoeld zijn de examens die binnen het kader van de opleiding Aspirant Schipper Binnenvaart zijn behaald; alleen voor deze behaalde examens zou de vrijstelling gelden volgens het CBR. Voor beide interpretaties valt wat te zeggen. De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat de informatie niet duidelijk is en acht de onderzochte gedraging om die reden niet behoorlijk.

Dit betekent echter niet dat Cor hierdoor alsnog recht heeft op het diploma Schipper Binnenvaart. Het CBR heeft uitgelegd dat de kennis van het examen navigatie 2 vervaagt als deze niet in de praktijk gebracht wordt, dat de wet- en regelgeving het niet toe laat om het behaalde examen navigatie 2 onbeperkt zijn geldigheid te laten behouden en dat de veranderingen in het binnenvaartverkeer ook vragen om een recente toetsing van de navigatiekennis. Daarmee heeft het CBR voldoende gemotiveerd waarom de uitslag van het examen navigatie 2 van vier jaar geleden niet kan blijven staan.

De ombudsman begrijpt dat dit een hard gelag is voor Cor. Het CBR biedt Cor wel een gratis examen aan. Daarmee doet het CBR wat maximaal mogelijk is.

Daarnaast heeft het CBR de tekst op de website gewijzigd. Deze gewijzigde tekst acht de Nationale ombudsman voldoende duidelijk.

CONCLUSIE

De Nationale ombudsman acht de klacht gegrond wegens strijd met het vereiste van goede informatieverstrekking.

MET INSTEMMING

De Nationale ombudsman neemt met instemming kennis van het aanbod van het CBR aan Cor van een gratis examen en van de gewijzigde tekst op de website.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,
waarnemend ombudsman